

KM 13/16 Forslag til endringer i regler for valg av Kirkeråd og tilhørende endringer i Kirkemøtets forretningsorden

Kirkemøtekomiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn og har følgende merknader:

1. Komiteen legger til grunn at mistillitsforslag kun vil være aktuelt å fremme i situasjoner med svært kritikkverdige forhold.
2. Kirkerådets sammensetning og funksjon i framtidig kirkeordning vurderes i tilknytning til saken om veivalg for Den norske kirke. Komiteen slutter seg derfor til Kirkerådets anbefaling om at Kirkemøtet foretar en ny gjennomgang av reglene for valg og sammensetning av Kirkerådet før valget i 2020. Reglene må bidra til å styrke demokratiet i kirken, og blant de spørsmålene som må vurderes er antall medlemmer, andelen prester, representasjon av leke kirkelig tilsatte og om alle bispedømmene skal ha minst én representant.
3. Komiteen har merket seg at det i den gjennomførte høringen var delte meninger om hvor mange personer som må stå bak et forslag om mistillit. Komiteen slutter seg til Kirkerådets vurdering i saksfremlegget, der rett til å fremme mistillitsforslag likebehandles med rett til å melde saker til Kirkemøtet, jf. Kirkemøtets forretningsorden §§ 2-1 og 3-3. Komiteen støtter derfor at forslag om mistillit kan fremmes av minst én person.
4. Komiteen har drøftet spørsmålet om hva som skjer med preses i en eventuell situasjon der Kirkemøtet vedtar mistillit mot Kirkerådets medlemmer. Komiteen viser til at lovbestemmelsen om Kirkerådets sammensetning i kirkeloven § 25 første ledd vil lyde som følger: «Kirkerådet består av et antall medlemmer med personlige varamedlemmer valgt av Kirkemøtet og en biskop med varamedlem valgt av Bispemøtet». Komiteen legger til grunn at det er mulig å regelfeste at også den valgte biskop skal skiftes ut i en situasjon hvor Kirkemøtet vedtar mistillit mot Kirkerådets medlemmer. Samtidig sier Bispemøtets forretningsorden § 6 at preses er medlem av Kirkerådet. Dette gjør at en slik praksis er lite hensiktsmessig. Komiteen går derfor inn for at Kirkemøtet ved vedtatt mistillit kun skifter ut de medlemmer av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet.
5. Komiteen finner at spørsmålet om hvorvidt leder av Kirkerådet kan stille til gjenvalg i et tilfelle der Kirkemøtet har vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, bør klargjøres. Komiteen legger til grunn at leder i et slikt tilfelle vil kunne stille til gjenvalg, og har tilføyd en presisering om dette i § 6-1 andre punktum.

Kirkemøtets vedtak

1. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endringer i regler av 14. november 1997 nr. 4862 for valg av Kirkeråd:

I

§§ 1-2 og 1-3 skal lyde:

§ 1-2. Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i valgperioden frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperiode.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-3. Kirkerådet trer i funksjon umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden trer Kirkerådet i funksjon umiddelbart etter valget.

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. Kirkemøtet forut for det Kirkemøtet som skal velge Kirkeråd ved starten av Kirkemøtets valgperiode, velger en nominasjonskomité bestående av fem personer, hvorav tre leke medlemmer, en kirkelig tilsatt og en prest. En av disse skal være under 30 år.

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3. Ved nyvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget.

Ny overskrift mellom § 3-5 og ny § 3-6 skal lyde:

Nominasjon av kandidater ved nyvalg

§ 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Ved nyvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal medlemmer av Kirkemøtet fremme forslag til kandidater til Kirkemøtets valgkomité.

Ny § 4-3 skal lyde:

§ 4-3. Ved nyvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fremme en prioritert kandidatliste, etter samme krav som § 4-1, jf. § 3-6.

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4. Lederen velges for to år. Ved nyvalg velges lederen ut funksjonsperioden. Lederen kan gjenvelges. Kirkemøtets valgkomité forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år.

§§ 6-1, 6-2 og 6-3 skal lyde:

§ 6-1. Valgbar til Kirkerådet er Kirkemøtets valgte medlemmer. *Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende ikke kunne stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, fortsatt kunne stille til gjenvalg.*

§ 6-2. *Reglene i kirkeloven § 7 første til tredje ledd gjøres tilsvarende gjeldende for Kirkerådet.*

§ 6-3. *Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra når ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.*

II

Under forutsetning av at Stortinget vedtar de foreslåtte endringene i kirkeloven, trer regelendringene i kraft fra samme tidspunkt som endringen av kirkeloven § 25 trer i kraft.

2. Kirkemøtet vedtar følgende endringer i Kirkemøtets forretningsorden:

I

Ny § 3-6:

§ 3-6 Mistillitsforslag

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet. Kravet om mistillitsvoting skal fremmes innen fire uker før Kirkemøtets samling.

Kirkemøtets kontrollutvalg forbereder behandlingen av mistillitsforslaget i en særskilt sak. Saksdokumentet skal gjøre rede for forslagsstillernes begrunnelse for forslaget, Kirkerådet skal gis anledning til å kommentere forslaget, og kontrollutvalget skal komme med en innstilling til Kirkemøtet.

I Kirkemøtets behandling legger kontrollutvalget frem sin innstilling. Det åpnes så opp for debatt, før Kirkemøtet voterer over mistillitsforslaget. Kirkerådets leder og medlemmer anses ikke som ugild til å delta i behandlingen av og avstemmingen over et mistillitsforslag.

II

Under forutsetning av at Stortinget vedtar de foreslåtte endringene i kirkeloven, trer regelendringene i kraft fra samme tidspunkt som endringen av kirkeloven § 25 trer i kraft.

Enstemmig vedtatt. (111 stemmeberettigede).